

1 ז. בְּקִדּוּשָׁה – בכור קדושתו מרחם, וגו אינו קדוש כלל, אבל מעשר
 2 קדושתו חלה בשעת הפרשתו. ח. וּמְכִירָה – בכור וגו מותר לכהן
 3 למוכרם אבל את בהמת המעשר אסור למכור.
 4 מסיימת הגמרא את השאלה: וְהִנֵּה נְפִישִׁין – ודינים אלו שראשית
 5 הגו שוה בהם לבכור, הם יותר מהדינים שראשית הגו שוה בהם
 6 למעשר, ומדוע רבי שמעון לומד את ראשית הגו ממעשר ולא
 7 מבכור.
 8 משיבה הגמרא: מכל מקום פְּשׁוּט מְפֻשֵׁט עֲדִיף לִיה – עדיף רבי
 9 שמעון ללמוד את ראשית הגו ממעשר ששניהם פשוטים ולא ללמוד
 10 מבכור.
 11 שנינו במשנה: רְאִישִׁית הַגּוֹ אֵינוֹ נוֹהֵג אֲלֵא בְּרַחֲלִים.
 12 מבררת הגמרא: מָנָא הֵינִי מִלֵּי. מבארת הגמרא: אָמַר רַב הֲקָדָא
 13 אֲתֵינָא בגזירה שוה 'גִּזְיָה' 'גִּזְיָה'. בְּתֵיב הָבָא (דברים יח ד) לענין ראשית
 14 הגו 'רְאִישִׁית גּוֹ צִאנְדָּה תִּתֵּן לוֹ', וּבְתֵיב הָתֵם (איוב לא ט) שאיוב אמר,
 15 'וּמִנֵּי כִבְשֵׁי יִתְחַמְּסוּ' היינו שהלביש וחימם את האביון ממה שהכין
 16 מגו כבשיו. ויש לדרוש ממה שבשניהם נאמר לשון גזיזה. מַה לְהֵלֵן
 17 באיוב, הכוונה דווקא לגו של כִּבְשֵׁים כלשון הפסוק, אִף כָּאֵן
 18 בראשית הגו הכוונה דווקא לגו של כִּבְשֵׁים.
 19 הגמרא שואלת שנלמד ממקום אחר שניגה לא רק ברחלים. שואלת
 20 הגמרא: וְנִילָף 'גִּזְיָה' 'גִּזְיָה' מִכְּבוֹד, שגם בו נאמר לשון גזיזה וכולל
 21 גם שור וְלַעֲנִין שְׁעֻרֹתָיו והוא הדין לראשית הגו.
 22 הגמרא מביאה ברייתא שהאיסור לגזוז בכור כולל גם שור: דִּתְנִינָא,
 23 שנאמר (דברים טו יט) לענין בכור, 'לֹא תַעֲבֹד בְּכֹר שְׂדֵךְ וְלֹא תִגּוֹ
 24 בְּכוֹר צִאנְדָּה'. ויש לדייק שאֵין לִי ללמוד מהפסוק אֲלֵא בכור שוֹד
 25 שאסור פְּעֻבֹדָה וּבְכוֹר צִאֵן שאסור גִּזְיָה, מִנֵּין לִיתֵן את האיסור
 26 הָאֲמֹר שֶׁל זֶה בֹּהַ, וְאֵת הַאיסור הָאֲמֹר שֶׁל זֶה בֹּהַ, תִּלְמֹד לִזְמַר
 27 'לֹא תַעֲבֹד וְלֹא תִגּוֹ' שמהא"ו שיש ביניהם משמע שהדין השני בא
 28 להוסיף על הראשון וכל דין שנאמר באחד מהם נוהג אף בשני.
 29 ומבואר שיש איסור לגזוז בכור שור, ואם כן נלמד גזירה שוה שגם
 30 'גזיזה' האמורה בראשית הגו הכוונה גם לשור.
 31 מיישבת הגמרא: אָמַר קְרָא לענין ראשית הגו 'תִּתֵּן לוֹ', ומשמע
 32 לשימוש של הכהן עצמו למלושו וְלֹא לְשִׁקּוֹ – ולא שיעשה מה
 33 שק, וגו השוורים אין ראוי לבגד אלא רק לשק, ולכן לא שייך בזה
 34 ראשית הגו.
 35 הגמרא שואלת שוב שראשית הגו תהא נוהגת בעיזים. שואלת
 36 הגמרא: אֲלֵא מַעֲתָה שהמצוה נוהגת בגו שראוי לבגד, נִזְכָּה – שער
 37 דק שֶׁל עִזִּים לְחֵיבִים שהלא הוא ראוי לבגד, ומדוע נאמר במשנה
 38 שאין ראשית הגו נוהגת אלא ברחלים.
 39 משיבה הגמרא: בְּעִזֵּין 'גִּזְיָה' וְלִיבָא – לשון הפסוק מלמד שכדי
 40 להתחייב צריך גם שיקרא 'גזיזה' ונקרא כך רק כשנעשה בדרך גזיזה
 41 והיינו בכלל, ואילו את שער העיזים לא גוזזים אלא תולשים ביד.
 42 דוחה הגמרא: מֵאַן שְׁמַעְתָּ לִיה הֵיא סְבָרָא שמדייקים שגזיזה'
 43 האמורה בפסוק היינו דווקא בדרך, מִרְבִּי יוֹסִי שמצינו שמדייק
 44 מהלשון 'קצירך' האמור בלקט שנוהג רק כשקוצר בכלי בדרך
 45 הקוצרים, ואם כן הוא הסובר כן גם לענין גזיזה, הֵיא מוֹדִי רַבִּי יוֹסִי,
 46 בְּמִדֵּי דְאֻרְחִיָּה – שבמקום שהרגילות לתלוש ביד כגון בעיזים,
 47 נחשב ל'גזיזה' לפי שווהי גיתון. וחוזרת השאלה מנין למשנתנו
 48 שראשית הגו אינה נוהגת אלא ברחלים ולא בעיזים.
 49 הגמרא מביאה לימוד חדש מנין שאין ראשית הגו נוהגת אלא
 50 ברחלים: אֲלֵא בְּדָאֵמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי להלן (קלח) לענין שיעור
 51 הנתינה, שהתבאר במשנתנו שהוא כדי בגד קטן, ואמר רבי יהושע
 52 בן לוי שזה נלמד ממה שהתורה אמרה שטעם המצוה לתת ראשית
 53 הגו לכהן הוא 'כי בו בחר ה' וגו' לַעֲמֹד לְשִׁרְתִּי' (דברים יח ט), ויש לדייק
 54 שצריך שמהצמר יהיה לכהן דְּבָר הָרְאוּי לְשִׁירוֹת והיינו בגדי
 55 הכהונה שהוא משרת בהם בבית המקדש, ואם כן צריך שיעור שיוכל
 56 לעשות ממנו לכל הפחות 'אבנט' שהוא הקטן ביותר מבגדי הכהונה.
 57 ממשיכה הגמרא, הָבָא נְמִי לענין סוג הגזיזה, יש ללמוד שצריך
 58 שיהא דְּבָר הָרְאוּי לְשִׁירוֹת ורק צמר של כבשים כשר לתכלת

59 שבבגדי הכהונה, ומכאן לומדים שאין ראשית הגו נוהגת אלא
 60 ברחלים.
 61 כיון שנדחה הלימוד מהפסוק 'ומגו כבשי יתחמם', שואלת הגמרא:
 62 אֲלֵא הגזירה שוה 'גִּזְיָה' 'גִּזְיָה' לְמֵאי אֲתָא. משיבה הגמרא: לְבִדְתַנָּא
 63 דְּבִי רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל, דִּתְנָא דְּבִי רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל, כִּבְשֵׁים שְׂאֵמְרֵן קִשָּׁה
 64 ואינו ראוי למלושו המחמם פְּטוּרִים מְרִאשִׁית הַגּוֹ שְׂאֵמְרֵן 'וּמִנֵּי
 65 כִּבְשֵׁי יִתְחַמְּסוּ', והיינו ש'גו' הוא רק צמר רך שראוי לעשות ממנו
 66 מלושו שחממם.
 67 הגמרא מביאה סתירה בין שתי ברייתות לענין גזוז שלא כדרך: תְּנִי
 68 תְּרָא, הַגּוֹזֵז אֵת הָעִזִּים וְכֵן הַשּׁוֹטֵף אֵת הַרְחֵלִים בְּנֹהַר לִפְתוֹן, וּבִתוֹךְ
 69 כֶּךָ צִמְרֵן נִתְלַשׁ מֵהֶם, פְּטוּר מִרְאשִׁית הַגּוֹ. והטעם, בעיזים משום
 70 שצמרן לא ראוי לבגדי כהונה, וברחלים, כיון שאין זו דרך גזיזה.
 71 וְתִנִּיא אִידָּהּ, הַגּוֹזֵז אֵת הָעִזִּים פְּטוּר וְשׁוֹטֵף אֵת הַרְחֵלִים חֵיב.
 72 הגמרא מיישבת את הסתירה: לֹא קִשְׂיָא, הֵיא הַבְּרִייתָא שְׁחִיבָהּ
 73 היא בשיטת רַבְּנֵן שכדי להתחייב אין צריך שהגזיזה תהא כדרכה.
 74 וְהֵיא (הברייתא שפטרנה) היא בשיטת רַבִּי יוֹסִי שאמר שהחייב הוא
 75 רק כשהגזיזה נעשתה כדרכה.
 76 הגמרא מביאה את מחלוקתם: דִּתְנִינָא, נאמר לענין לקט (ויקרא יט ט),
 77 'לִקְטֵת קְצִירְךָ לֹא תִלְקֹט'. ומשמע שהמצוה האמרה רק כשעוסק
 78 בקציר והיינו על ידי כלי כדרך הקוצרים, וְלֹא חֵיב בְּלִקְטֵת בְּקִיפוֹתָהּ
 79 – כשתולש ביד, לפי שאין זו דרך קצירה ובוהו הפסוק לא מדבר, כֶּךָ
 80 היא דעת תנא קמא. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, אֵין לִקְטֵת נוֹהֵג אֲלֵא על הָבָא
 81 מִחֵמַת קְצִיר. ומיד הגמרא שואלת על הברייתא שדברי רַבִּי יוֹסִי
 82 תְּיִינוּ דְּבִרֵי תַנָּא קָמָא.
 83 מבארת הגמרא: תחילת הברייתא לא היתה דברי תנא קמא אלא
 84 בולֵה רַבִּי יוֹסִי הֵיא, וְהֵכִי קִתְּנִי בְּרִייתָא, 'לקט קצירך ולא לקט
 85 קיטוף שְׂרָבִי יוֹסִי אָמַר אֵין לִקְטֵת אֲלֵא הָבָא מִחֵמַת קְצִיר'. אבל
 86 רבנן וְשֵׁלָא הוֹחֲרוּ בפירוש ברייתא| חולקים וסוברים שאין לדייק
 87 מהלשון 'קצירך' שהחייב הוא רק כשקוצר בדרך קצירה, אלא אף
 88 כשתולש חייב. מבואר שנחלקו האם כשכתוב בפסוק 'קצירה'
 89 הכוונה דווקא בדרך, וכך חלקו לענין ראשית הגו, האם כשכתוב 'גו'
 90 הכוונה דווקא בדרך או אף בשטיפה.
 91 הגמרא מלמדת שאף שרבי יוסי שסבר שצריך שיהא בדרך, מודה
 92 שרגילות האנשים היא הקובעת מה נחשב לדרכו בכך: אָמַר לִיה רַב
 93 אֲחָא פְּרִיָּה דְּרַבָּא לְרַב אֲשֵׁי, מוֹדָה רַבִּי יוֹסִי בְּמִדֵּי דְאֻרְחִיָּה –
 94 במקום שהרגילות לתלוש ביד שזה נקרא דרך קצירה וחייב בלקט
 95 ופאה. דִּתְנִינָא, רַבִּי יוֹסִי אָמַר שֶׁבִּפְסוּק הַמְּלֻמָּד אֵת מִצְוַת פֶּאֶה
 96 נאמר (ויקרא יט ט) 'וּבְקִצְרְכֶם אֵת קְצִיר אֲרָצְכֶם' וגו'. ויש לדייק שאֵין
 97 לִי לחייב אֲלֵא בְּקִצִיר שנעשה בדרך קצירה בכלל, אבל אם עוֹנֵךְ
 98 בידו את התבואה עם השורשים מִנֵּין שגם חייב, תִּלְמֹד לִזְמַר
 99 בהמשך הפסוק 'לְקִצּוֹר'. מְמַשְׁכָּה הַבְּרִייתָא: ואם תוֹלֵשׁ ביד בלי
 100 השורשים מִנֵּין שחייב, תִּלְמֹד לִזְמַר בְּמִקוֹם אַחַר בענין פאה (שם כג)
 101 כֵּן 'לֹא תִכְלֶה פֶּתַח שְׂדֵךְ בְּקוֹצְרְךָ' שגם התולש חייב.
 102 רבינא מביא הוכחה לדברי רב אחא: אָמַר לִיה רַבִּינָא לְרַב אֲשֵׁי, אִף
 103 אֲנִי נְמִי תְּנִינָא שְׁמוּדָה רַבִּי יוֹסִי בְּמִקוֹם שֶׁכֶּךָ הַרְגִּילוֹת. שכתוב
 104 במשנה בפאה (פ"ג מ"ד), מִלְּבַנּוֹת פְּצָלִים שְׂבִין תִּירֵק – הרווח
 105 שמשאירים בין שורות הירק שבשדה, שורעו בהם בצל. רַבִּי יוֹסִי
 106 אָמַר שִׁישׁ לְהַשְׂאִיר פֶּאֶה מִכָּל אֲחֵד וְאֲחֵד מִזְּמַלְבְּנוֹת, שכל אחת
 107 נחשבת לשדה אחרת לפי שהירק שביניהם נחשב להפסק. וְהִקְבִּימִים
 108 אָמַרִים יִכּוֹל לְהַשְׂאִיר פֶּאֶה רַק מִלְּבַנָּה אֲחַת עַל הַכָּל, כיון שהירק
 109 שביניהם אינו הפסק וכל המלבנות נידונות כשדה אחת. וּמוֹדָה שְׁלַרְבִּי
 110 יוֹסִי צָרִיךְ לְהַשְׂאִיר פֶּאֶה בְּבַצְלִים, אף שקוטפים אותה ביד שלא כדרך
 111 קצירה, מוכח שכשהרגילות ביד היא נחשב לקצירה, ומכאן יש ללמוד
 112 שמודה בכל מקום שכשהדרך לתלוש ביד, אין בוה חסרון.
 113 שנינו במשנה: שראשית הגו אינו נוהג אלא במרובה וְכִמְהָ הוּא
 114 מְרֻבָּה, בית שמאי אומרים שתיים, שמצינו בפסוק שכבר שתיים
 115 נקראים 'צאן', וכיון שראשית הגו נאמר על 'צאן', בשתיים חייבים.
 116 ובית הלל אומרים חמש, שנאמר (שמואל א' כה יח) 'תִּמְשׁ צֹאן עֲשׂוּיֹת'.

המשך ביאור למסכת חולין ליום חמישי עמ' א

25 (דב'י) רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר משום אביו, ששיעור החיוב
 26 בראשית הגז הוא ארבע צאן, שנאמר (שמות כא לו) לענין תשלומי
 27 ארבעה חמשה, וארבע צאן תחת השנה, ומצינו שארבעה נקראים
 28 'צאן'.
 29 הגמרא דנה כמי ההלכה: תניא, אומר רבי, (אלמלא) [אלמלי] –
 30 אף אם דבריהן של בית שמאי ובית הלל היו נלמדים מדברי תורה,
 31 ודברי רבי – רבי יוסי המכונה 'רביבי', היו נלמדים מדברי קבלה –
 32 מהנביאים, אנו את דברי רביבי שומעין – נוהגים כמותו. וכל שכן
 33 עתה שדבריהם של בית הלל נלמדים מדברי קבלה – שהביאו פסוק
 34 מהנביא, ודברי רביבי נלמדים מדברי תורה – שהביאו פסוק
 35 מהתורה, בודאי שננהג כמותו.
 36 הגמרא הבינה שהטעם לפסוק כרבי יוסי אף אם היה מוכיח מדברי
 37 קבלה, הוא משום שהוא המכריע בין בית הלל לבית שמאי שהרי
 38 אומר שיטה אמצעית, והלכה כדברי המכריע. ושואלת על זה:
 39 והאמר מר, שאין הכרעה שלישית – דעה שלישית מכרעת את
 40 ההלכה. שמה שהלכה כדברי המכריע, היינו רק באופן שהחולקים
 41 כבר רמזו בדבריהם שיש מקום לחלק אלא שהם לא סברו את
 42 החילוק, וכגון שאחד אמר שבין כך ובין כך חייב והשני אמר שבין
 43 כך ובין כך פטור, והמכריע אמר שבאופן אחד חייב ובאופן שני
 44 פטור, שבזה לא חידש מעצמו כלום אלא בכל אופן פסק כאחד
 45 משניהם. אבל כאן בית שמאי אמרו שנים ובית הלל אמרו חמש,
 46 ורבי יוסי אמר ארבע נחשב לשיטה שלישית שהרי חולק על שניהם
 47 וזה לא נחשב להכרעה שהלכה כמותו, ואדרבה מוכח שלא סברו
 48 כמותו.

1 הגמרא שואלת על בית הלל: בשלמא לבית שמאי מובן שכיון
 2 שמצינו שהתיתי נמי איקרו 'צאן', חייבים אף בשתים. אלא לבית
 3 הלל מאי מעמא, הלא אף שמצינו שחמש נקראו צאן אבל כבר
 4 שנים נקראו כן. מבאר הגמרא: אומר רב כהנא, הלימוד של בית
 5 הלל הוא מדאמר קרא 'עשויות', שזו תיבה מיותרת ויש לדרוש
 6 'שחמש צאן עושות' – עושים בהם 'שתי מצות', ראשית הגז
 7 ומתנות. ועד שיש חמש אין בהם שתי מצות אלא רק מתנות, ומוכח
 8 מעצם הפסוק שראשית הגז נוהג רק בחמש.
 9 הגמרא שואלת על הלימוד: אימא ששתי המצוות הם כבורה
 10 ומתנות, אבל בראשית הגז חייבים גם בפחות מחמש צאן. מיישבת
 11 הגמרא: אי אפשר לומר כן כיון שכבורה בתרא מי לא מיתייבא –
 12 וכי אין חיוב בכורה כשיש רק בהמה אחת. דוחה הגמרא את
 13 התשובה: ולמעמדן והמתרין, שאמרת כן רק לענין בכורה, מתנות
 14 תרא מי לא מיתייבא – וכי חיוב מתנות אינו נוהג בבהמה אחת, ואם
 15 כן לא רק בחמש צאן מתחייבים בשתי מצוות, שהלא מתנות ובכורה
 16 נוהגות אף באחת, ונדחה הלימוד מגוף הפסוק שחמש צאן עשויות
 17 היינו שיש שתי מצוות שנוספו בחמש צאן.
 18 הגמרא אומרת ביאור חדש בלימוד של בית הלל: אלא אומר רב
 19 אשי שהלימוד של בית הלל הוא ש'עשויות' היינו 'שה'חמש צאן'
 20 'מעשות את בעליהן' – גורמות לבעליהם לעשות, וכביכול אומרות
 21 לו, קום עשה מצוה חדשה. משמע שמדובר במצוה שהתחייב בה
 22 רק משעה שיש לו חמש, וזוהי ראשית הגז כיון שבכורה ומתנות
 23 חייבם כבר באחת.
 24 שיטה שלישית כמה צאן צריך כדי להתחייב בראשית הגז: תניא

הגמרא מבארת טעם חדש למה הלכה כרבי יוסי: **אמר רבי יוחנן,**
רבי יוסי לא אמר מסברתו אלא מפני שמועה אמרה, שנאמרה מפני
הנביאים חגי וזכריה ומלאכי.
 שנינו במשנתנו: **רבי דוסא בן הרפנים אומר וכו',** וחכמים אמרו
 חמש רחלות גזוזות כל שהן.
 הגמרא מבררת את דעת חכמים: **זכמה** זה השיעור **קל שהן'**
 שאמרו חכמים. הגמרא מביאה בזה ארבע שיטות: א. **אמר רב, מנה**
ופרם – מנה וחצי מכל החמש יחד, ובלבד שיהו מחומשות –
שלכל אחת יחד או של כל הפחות חמישית מהשיעור, ולא מספיק
שמכולם יחד יש מנה ופרס.
 ב. **ושמואל אומר,** שמכל החמש יחד יחד או במשקל ששים סלעים,
ונזתן מתוכם משקל סלע אחת לכתן שזה אחד משישים.
 ג. **רבה בר בר חנה אומר רבי יוחנן,** שצריך גז במשקל שש סלעים
 מכולן יחד, וממה יתן לכתן חמשה, ואחד ישאיר לו. וכוונת המשנה
 שאין הבדל כמה גז יש לו ולעולם שיעור הנתינה הוא חמש סלעים.
 ד. **עולא אומר רבי אלעזר,** **כל שהן שנינו כפשוטו ואפילו כשהגז**
של כולם יחד אינו אלא במשקל סלע אחד.
 הגמרא מקשה על שמואל ורבי אלעזר: **תנו, זכמה נזתן לו, משקל**
חמש סלעים ביהודה שהן עשר סלעים בגליל. ובשלמא לרב ורבי
יוחנן שהשיעור הוא יותר ממשקל חמש סלעים ניקח שעליו יתן
לכתן חמש סלעים. אלא לשמואל שנותנין לכתן משקל של סלע
אחד, וכן לרבי אלעזר שכל שהן כפשוטו, קשיא, איך יתן חמש
סלעים.
 הגמרא שואלת על המקשן: **ולמי עמיד** שלא הקשת על רב, **ולרב מי**
ניחא, והא רב ושמואל דאמרי תרוניה, ראשית הגז פשישים –
שצריך לתת חלק אחד משישים, ולרב שהשיעור מנה ופרס מכולם
יחד, חלק אחד משישים מזה אינו יותר מסלע, ואם כן גם על רב קשה
מהמשנה שנותן לכתן חמש.
 הגמרא מיישבת: **הא איתמר עלה דההיא – על הדין במשנה שנותן**
חמש סלעים, שרב ושמואל דאמרי תרוניהו שאין דין זה המשך
לרישא של המשנה שדבריה על כל נתינת ראשית הגז, אלא
בישראל שיש לו גזיון הרבה עסקינו, ומכאן ליתנו לכתן –
ודישאל רוצה לחלקם להרבה כהנים, ואמרינו ליה – ומשנתנו
מלמדת שאומרים לו, כל חד וחד לא תבצר ליה מהמשת סלעים
– שלכל כהן וכהן אל תתן פחות מחמש סלעים שזהו השיעור הפחות
ביותר שהוא חשוב שמספיק לבגד קטן, אבל אין דין ששיעור הנתינה
יהיה חמש סלעים, אלא השיעור הוא אחד משישים אף זה פחות
מחמש.
 הגמרא דנה בדברי רב ושמואל שהשיעור אחד משישים: **גופא, רב**
ושמואל דאמרי תרוניהו שראשית הגז פשישים, וכן תרומה שיעורה
פשישים מהתבואה, וכן פאה פשישים.
 שואלת הגמרא: וכי תרומה פשישים, והא אנן תנו (תרומות פ"ד מ"א)
 שיעור תרומה למי שתורה בעין יפה הוא אחד מארבעים, וכיצד
 רב ושמואל נקטו שיעור של עין רעה. מיישבת הגמרא: **מדאורייתא**
השיעור פשישים ומדרבנן בארבעים למי שרוצה לתת בעין יפה, והם
אמרו את השיעור מהתורה. שואלת הגמרא: וכי מדאורייתא
פשישים, והאמר שמואל שאפילו חטה אחת פומרת את הכר.
 הגמרא מיישבת ומבארת את דברי רב ושמואל: שיעור תרומה
מדאורייתא הוא בדשמואל שמספיק חטה אחת, ומדרבנן, בתרומה
שחיובה מדאורייתא דהיינו דגן תירוש ויצהר שבוה הפסוק מודבר,
יש לתת יותר, ושלשה שיעורים נאמרו בה: א. עין יפה אחת
מארבעים, ב. עין בינונית אחד מחמשים, ג. עין רעה אחד משישים,
וזהו הדין ששנינו במשנה. רב ושמואל אמרו שהשיעור מדרבנן
כמה שחיובו רק מדרבנן כגון בפירות האילן ובירק, לכתחילה
פשישים, לפי שלא החמירו בדבריהם.
 הגמרא מבררת לענין פאה. מקשה הגמרא: כיצד אמרו שפאה
פשישים, והתנו (פאה פ"א מ"א) אלו דברים שאין להן שיעור, הפאה
והכפורים והראיון, ומבואר שאין שיעור לפאה. מתרצת הגמרא:

מדאורייתא אין לה שיעור אבל מדרבנן שיעורה פשישים. מקשה
 הגמרא: מאי קא משמע לן בדברי רב ושמואל והרי תנינא (שם מ"ב)
 שמדרבנן אין פותחין לפאה משישים, אף על פי שאמרו שמהתורה
 הפאה אין לה שיעור. מתרצת הגמרא: התם (במשנה) למדין רק
 שבארץ אמרו חכמים בשישים, הקא (בדברי רב ושמואל) מתחדש
 שאף בחוץ לארץ מדרבנן יש שיעור בשישים.
 הגמרא מביאה מעשה שבסופו הניס בשיעור ראשית הגז: **כי פליק**
איסי בר היני מבבל לארץ ישראל, אשכחיה – מצא (לרבי יוחנן)
רבי יוחנן את איסי בר היני דקא מתני ליה לבריה – שלימד לבנו
את משנתנו, ושמע ששנה לו 'רחלים' בלשון זכר. אומר ליה רבי
יוחנן לאיסי, אתנייה – תשנה לו 'רחלות' בלשון נקבה. אומר ליה
איסי לרבי יוחנן, אני שונה בדרבתיב (בראשית לב טו) בענין המתנות
ששלח יעקב לעשו 'רחלים מאתים'. אומר ליה רבי יוחנן לאיסי,
לשון תורה לעצמה לשון חכמים לעצמן ואין לדמותן.
 הגמרא ממשיכה בסיפור המעשה: **אמר ליה – שאל רבי יוחנן את**
איסי, מאן ריש סדרא – מיהו ראש הישיבה בכבל. אומר ליה
איסי לרבי יוחנן, אבא אריבא – אבא ארוך, והיינו רב וקראהו כך
משום ששמו של רב היה 'אבא' ובוכל מקום היה מכונה בשם 'רב'
לכבודו והיה הגבוה ביותר בדורו כמבואר בנדה (כד). אומר ליה
רבי יוחנן לאיסי 'אבא אריבא' קרית ליה – כך אתה מכונה, והלא
היה לך לכנותו בדרך כבוד ולומר 'רבינו, שהרי דבינא כד הוה
יתביבא אחר י"ז שוין אחוריה דרב קמיה דרבי – אני זוכר
שכשרב היה בארץ ישראל, הייתי יושב שבע עשרה שורות אחריו
כשהיינו יושבים לפני רבי, ונפקי זיקוקין דנור – היו יוצאים
ניצוצות של אש מפומיה דרב לפומיה דרבי – מפיו של רב לפיו
של רבי ומפומיה דרבי לפומיה דרב, כשהיו נושאים ונותנים
בדברי תורה, ולית אנא ידע – ולא הייתי מבין מה הן אמרינו,
ואת אבא אריבא קרית ליה שאינו לשון חשיבות והיה עליך
לקרוא לו רבינו.
 המשך המעשה: **אמר ליה איהו איסי לרבי יוחנן, ראשית הגז בכמה**
שיעורה כדי להתחייב. אומר ליה (רבי יוחנן) רבי יוחנן לאיסי,
במשקל ששים סלעים. הקשה איסי: והאנן בכל שהן תנו – והלא
אנו שנינו במשנתנו שלחכמים מספיק כל שהן. אומר ליה רבי יוחנן
לאיסי, אם בן מה בין לי ולך – אם איני יודע את פירוש המשנה
יותר ממך, מה ההבדל בינינו ובמה אני גדול ממך, והאמת שאני עדיף
שאני יודע שהכוונה לשיעור שישים והלשון 'כל שהן' הוא רק לומר
שלא צריך שיעור מרובה כרבי דוסא.
 רב דימי מביא מחלוקת בשיעור ראשית הגז: **כי אתא רב דימי, אומר**
יש מחלוקת בשיעור ראשית הגז, רב אמר פשישים סלעים, ורבי
יוחנן משום רבי ינאי אומר פשישים. אומר ליה אבאי לרב דימי,
בדברך אנתה לן תדא ואקשת לן תדא – גרמת שקושיא אחת
שהיתה לנו התיישבה וקושיא אחת התעוררה.
 הקושיא שהתיישבה: **בשלמא דרבי יוחנן אדרבי יוחנן לא קשיא –**
לעיל רבה בר בר חנה אמר בשם רבי יוחנן שהשיעור המחייב הוא
ששה סלעים, ובמעשה לעיל רבי יוחנן אמר לאיסי שהשיעור הוא
שישים, ויש סתירה בדעת רבי יוחנן. וכעת שרב דימי אמר שרבי יוחנן
אמר בשם רבי ינאי שהשיעור הוא שש, מיושב, שהא דידיה – שמה
שרבי יוחנן אמר לאיסי שישים, זה מה שסובר בעצמו, והא דרביה –
ומה שרבה בר בר חנה אמר בשם רבי יוחנן שהשיעור הוא שש, אין
זה שיטת רבי יוחנן עצמו אלא אמר זאת בשם רבו רבי ינאי.
 הקושיא שהתעוררה: **אלא דרב אדרב קשיא – מדברי רב דימי עולה**
סתירה בדברי רב. דהא אומר רב לעיל, שהשיעור הוא מנה ופרס
מכל החמש והיינו שלושים ושבסלעים ומחצה, ואילו רב דימי אמר
בשמו שהשיעור הוא שישים סלעים.
 הגמרא מיישבת: **דרב אדרב נמי לא קשיא, שיש לפרש בדבריו מאי**
מנה ופרס דקאמר, לא למנה של מאה זוז שהם עשרים וחמש
סלעים, אלא למנה בן ארבעים סלעים – למנה של ארבעים סלעים
דהנה ליה